

ไหเคลือบสีเขียว

หลักฐานพบใหม่จากการขุดแต่ง
โบราณสถานหมายเลข ๑๔
เมืองโบราณอู่ทอง
จังหวัดสุพรรณบุรี

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ อู่ทอง
U THONG NATIONAL MUSEUM

ลักษณะ ภาชนะดินเผาขนาดใหญ่ ทรงไห ขอบปากตรง คอสั้น ไหล่ลาด ลำตัวป่อง ก้นสอบเล็ก เคลือบสีเขียวไม่ถึงส่วนก้น ไหล่ภาชนะปั้นติดหูหนา ๖ หู

ขนาด สูง ๖๑ เซนติเมตร ปากกว้าง ๑๙ เซนติเมตร

พบที่ โบราณสถานหมายเลข ๑๔ (บ้านศรีสรรเพชญ์ ๓) เมืองโบราณอู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี

แหล่งผลิต ผลิตจากแหล่งเตากวนจง (Guanchong kiln site) ตั้งอยู่ทางตอนใต้ของเขตซินหุย (Xinhui) ห่างออกไปประมาณ ๔๐ กิโลเมตร เมืองเจียงเหมิน (Jiangmen) มณฑลกว่างตง (Guangdong) สาธารณรัฐประชาชนจีน

อายุสมัย ราชวงศ์ถังตอนปลาย กลางพุทธศตวรรษที่ ๑๔ (ประมาณ ๑,๒๐๐ ปีมาแล้ว)

โบราณสถานหมายเลข ๑๔
(โบราณสถานบ้านศรีสรรเพชญ์ ๓)
เมืองโบราณอุทอง จังหวัดสุพรรณบุรี

โบราณสถานหมายเลข ๑๔ (โบราณสถานบ้านศรีสรรเพชญ์ ๓) ตั้งอยู่ด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือฝั่งนอกเมืองโบราณอุทอง ถือเป็น อาคารประเภทวิหารขนาดใหญ่และมีลักษณะพิเศษ มีแผนผังรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ยาวประมาณ ๔๙ เมตร กว้างประมาณ ๑๒.๖๐ เมตร มีมุขยื่นทั้งด้านหน้าและด้านท้ายวิหาร พื้นวิหารอยู่ในระดับต่ำกว่าพื้นมุขด้านหน้า ๒.๒๐ เมตร มีร่องรอยของสถูปขนาดเล็กตั้งอยู่ในวิหาร ใช้เสาไม้รองรับโครงสร้างหลังคามุงกระเบื้องดินเผา จากรูปแบบสถาปัตยกรรม และโบราณวัตถุที่พบสามารถกำหนดอายุราวพุทธศตวรรษที่ ๑๔ - ๑๕ (๑,๑๐๐ - ๑,๒๐๐ ปีมาแล้ว)

สำนักศิลปากรที่ ๒ สุพรรณบุรี ร่วมกับอำเภออุทอง ดำเนินการขุดค้นศึกษาทางโบราณคดี เมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๙ และเมื่อพ.ศ. ๒๕๖๓ ได้ขุดศึกษาเพิ่มเติมพร้อมทั้งทำการอนุรักษ์โบราณสถานและปรับสภาพภูมิทัศน์โดยรอบ ทำให้พบไหใบนี้บริเวณใต้พื้นวิหารใกล้กับมุขด้านหน้า

ที่มา : สำนักศิลปากรที่ ๒ สุพรรณบุรี

แหล่งเตากวนจง (Guanchong kiln site)
ในเมืองเจียงเหมิน (Jiangmen city)
มณฑลกว่างตง สาธารณรัฐประชาชนจีน
แหล่งเตานี้ถูกค้นพบเมื่อปี ค.ศ. ๑๙๕๗
(พ.ศ. ๒๕๐๐)

 新會博物館
XINHUI MUSEUM

ผลิตภัณฑ์รูปแบบต่าง ๆ
จากแหล่งเตากวนจง มณฑลกว่างตง
สมัยราชวงศ์ถังตอนปลาย
พุทธศตวรรษที่ ๑๔ (๑,๒๐๐ ปีมาแล้ว)

 新會博物館
XINHUI MUSEUM

ที่มา : GATEWAY TO MARITIME SILK ROAD. HERITAGE SITES & CONSERVATION. Guanchong Kiln,
a key site of the MSR in Jiangmen. [Online]. Available from <http://www.lifeofguangzhou.com>

ความแพร่หลาย

มักพบอยู่ตามแหล่งที่เคยเป็นเมืองท่าชายฝั่งทะเล และแหล่งเรืออัปปางในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ช่วงพุทธศตวรรษที่ ๑๔ - ๑๕ ร่วมสมัยทวารวดีตอนปลาย และสมัยศรีวิชัย เช่น

- ❖ แหล่งโบราณคดีแหลมโพธิ์ อำเภอยะโฮง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
- ❖ แหล่งโบราณคดีคลองท่าเรือ จังหวัดนครศรีธรรมราช
- ❖ แหล่งโบราณคดีทุ่งตึก (เกาะคอเขา) จังหวัดพังงา
- ❖ บริเวณทะเลสาบสงขลา
- ❖ แหล่งเรือพนม-สุรินทร์ จังหวัดสมุทรสาคร
- ❖ แหล่งเรือเบลีตุง (Belitung shipwreck) ประเทศอินโดนีเซีย
- ❖ แหล่งเรือเฉาตัน (Chau Tan shipwreck) ประเทศเวียดนาม

ไหเคลือบสีเขียว ๖ หู
พบที่แหลมโพธิ์ อำเภอยะโฮง
จังหวัดสุราษฎร์ธานี
พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ไซยา

ไหทรงสูง ๖ หู สูง ๕๖ ซม.
พบที่จังหวัดสงขลา จัดแสดง
ในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ
สงขลา

ไหเคลือบสีเขียว ผลิตจากกลุ่มเตา
ในมณฑลกว่างตง สาธารณประชาชนจีน
พบที่แหล่งเรือโบราณพนม-สุรินทร์
จังหวัดสมุทรสาคร

ไหทรงสูง เคลือบสีเขียว มี ๖ หู
พบที่แหล่งโบราณคดีทุ่งตึก (เกาะคอเขา)
อำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา
พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ถลาง จังหวัดภูเก็ต

ไหเคลือบสีเขียว ผลิตจากแหล่งเตากวนจง มณฑลกว่างตง พบในเรือเบลีตุง ประเทศอินโดนีเซีย

ที่มา: Qin Dashu et al, Early Results of an Investigation into Ancient Kiln Sites Producing Ceramic Storage Jars and Some Related Issues. *Bulletin de l' Ecole Française d' Extrême-Orient*. 103 (2017): p.365.

ไหเคลือบสีเขียว ๖ หู

พบที่แหล่งเรือเฉาตัน (Chau Tan shipwreck)

บริเวณชายฝั่งตอนกลางของประเทศเวียดนาม

ผลิตจากแหล่งเตากวนจง มณฑลกว่างตง ประเทศจีน

สมัยราชวงศ์ถัง พุทธศตวรรษที่ ๑๔ (๑,๒๐๐ ปีมาแล้ว)

ที่มา: Nishimura Masanari's Study of the Earliest Known Shipwreck

Found in Vietnam. *ASIAN REVIEW OF WORLD HISTORIES*. 5 (2017):

pp.116-117.

ไหเคลือบสีเขียว ๖ หู ผลิตจากแหล่งเตากวนจงในมณฑลกว่างตง
ใช้เป็นภาชนะบรรจุสินค้าที่ส่งออกไปขายยังดินแดนโพ้นทะเล
ภายในไห บรรจุขามเขียนสี ผลิตจากแหล่งเตาฉางซา มณฑลหูหนาน
ที่มา: <http://traffickingculture/encyclopedia/case-studies/biletung-shipwreck/>

ประโยชน์ใช้สอย

ใช้สำหรับเป็นภาชนะบรรจุใส่สิ่งของที่ จะนำไปใช้ในเรือ
หรือเป็นภาชนะบรรจุสินค้าที่จะนำไปจำหน่ายยังดินแดนโพ้นทะเล

ไหเคลือบสีเขียว จากแหล่งผลิตในมณฑลกว่างตง
เป็นภาชนะบรรจุแห่งตะกั่ว พบอยู่ในเรือเบลีตุง ประเทศอินโดนีเซีย
ที่มา: Qin Dashu et al, Early Results of an Investigation into
Ancient Kiln Sites Producing Ceramic Storage Jars and Some
Related Issues. *Bulletin de l' Ecole Française d' Extrême-
Orient*. 103 (2017): p.367.

เอกสารอ้างอิง

ณัฐฐภัทร จันทวิช. เครื่องถ้วยจีนที่พบจากแหล่งโบราณคดีประเทศไทย. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ: กรมศิลปากร, ๒๕๓๗.

นงคราญ สุขสม. ประวัติศาสตร์และโบราณคดีสุราษฎร์ธานี. นครศรีธรรมราช : สำนักงานโบราณคดีและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ, ๒๕๔๕.

ศิลปากร, กรม. จากบ้านสู่เมือง : รัฐแรกเริ่มบนแผ่นดินไทย. กรุงเทพฯ : รุ่งศิลป์การพิมพ์, ๒๕๖๑.

Nishino Noriko, Aoyama Toru, Kimura Jun, Nogami Takenori and Le Thi Lien. “Nishimura Masanari's Study of the Earliest Known Shipwreck Found in Vietnam.” **ASIAN REVIEW OF WORLD HISTORIES**. 5 (2017): 106-122.

Qin Dashu, Chang Jung Jung and Yu Shan. “Early Results of an Investigation into Ancient Kiln Sites Producing Ceramic Storage Jars and Some Related Issues.” **Bulletin de l' Ecole Française d' Extrême-Orient**. 103 (2017): 359-384. Online available from https://www.persee.fr/doc/befeo_0336-1519_2017_num_103_1_6256

Yuan. **GATEWAY TO MARITIME SILK ROAD. HERITAGE SITES & CONSERVATION**. Guanchong Kiln, a key site of the MSR in Jiangmen. [Online]. Available from <http://www.lifeofguangzhou.com> [November 21, 2018.]